

PÄÄTÖS

6.5.2024

Covid-19 pandemian johdosta asetettujen matkustusrajoitusten vuoksi huoltovarmuuden kannalta kriittisille merikuljetuksille aiheutuneiden vahinkojen korvaamista koskeva tukiohjelma

Tällä päätöksellä vahvistetaan Suomen huoltovarmuuden kannalta kriittisille autolauttaliikenteen merikuljetuksille Covid-19-pandemiasta aiheutuneiden vahinkojen korvaamista koskeva tukiohjelma.

Tukiohjelma perustuu valtioneuvoston päätökseen (1048/2018) sekä EU:n perussopimuksen 107(2)(b) artiklaan¹.

1 Tukiohjelman tavoitteet

Tukiohjelman tavoitteena on korvata meriliikenteelle COVID-19-pandemian vuoksi asetetuista matkustusrajoituksista aiheutuneet vahingot tavalla, joka turvaa Suomen huoltovarmuuden poikkeuksellisissa olosuhteissa.²

Maaliskuussa 2020 voimaantulleiden Suomen ja Ruotsin sekä Suomen ja Viron välisten matkustusrajoitusten³ ja saamatta jääneiden matkustajatulojen vuoksi matkustaja-autolauttavaruustamoilla ei ollut taloudellisia edellytyksiä jatkaa alusten liikennöintiä pelkästään rahtia kuljettamalla.

2 Tukiohjelman kesto ja tuen määrä

Tukiohjelman mukaista tukea voidaan maksaa siltä ajalta kuin valtion asettamat matkustusrajoitukset olivat voimassa. Tukiohjelma koskee Suomen ja Viron välillä

¹ Päätöksessä on huomioitu myös komission tiedonanto tilapäisistä puitteista valtioneuvoston päätöksillä talouden tukemiseksi tämänhetkessä covid-19 -epidemiassa (C(2020) 1863) siten kuin sitä on muutettu 3.4.2020 (C(2020) 2215), 8.5.2020 (C(2020) 3156), 29.6.2020 (C(2020) 4509), 13.10.2020 (C(2020) 7127), 28.1.2021 (C(2021) 564) ja 18.11.2021 (C(2021) 8442), kohdat 15 – 15ter.

² Huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain mukaan huoltovarmuuden turvaamiseksi kaikissa oloissa on luotava ja ylläpidettävä riittävä valmius hyödykkeiden tuottamiseksi sekä tuotannon, jakelun, kulutuksen ja ulkomaankaupan ohjaamiseksi. Huoltovarmuuden tavoitteista annetun päätöksen mukaan Suomen sijainnista johtuen varautumisessa painotetaan välttämättömien ympärivuotisten merikuljetusten sekä satamien ja niiden toimintaa tukevien verkostojen toimivuutta.

³ Valtioneuvoston päätöksen mukaan matkustusrajoitukset Suomen rajoilla otettiin käyttöön 19.3.2020 alkaen. Suomen ja Viron sekä Suomen ja Ruotsin välinen matkustuskielto oli voimassa 19.3.–13.5.2020. Tämän jälkeen ainoastaan välttämätön työmatkaliikenne ja muu välttämätön liikenne oli sallittu Suomen ja Viron välillä ajanjaksolla 14.5.–14.6.2020 sekä Suomen ja Ruotsin välillä ajanjaksolla 14.5.–18.9.2020.

liikennöivien alusten osalta tukijaksoa 19.3.–14.6.2020 sekä Suomen ja Ruotsin välillä liikennöivien alusten osalta tukijaksoa 19.3.–30.6.2020.⁴

Tukiohjelmaan käytettävissä oleva rahoitus on enintään 30.300.000 euroa.

3 Ehdot

3.1 Vahingonkorvaukseen oikeutetut

Tukea myönnetään hakemuksesta matkustaja-autolauttaliikenteen harjoittajille, jotka liikennöivät Suomen meriliikenteen kannalta kriittisiä reittejä säännöllisellä aikataululla edellä kohdassa 2 määriteltynä ajanjaksona.

Tukiohjelman piiriin kuuluvat reitit ovat seuraavat:

Vaasa – Umeå
Turku – Långnäs – Tukholma
Maarianhamina – Kapellskär
Helsinki – Tallinna

Matkustaja-autolautta ("alus") on tukikelpoinen, jos se liikennöi jollakin näistä reiteistä 2 jaksossa määriteltynä ajanjaksona.

3.2 Vahingonkorvauksen hakeminen

Korvaushakemus on tehtävä kirjallisesti 19.7.2024 mennessä Huoltovarmuuskeskukselle (kirjaamo@nesa.fi). Hakemuksessa on annettava liitteen 1 mukaiset tiedot.

3.3 Vahingon määrän laskeminen

Tukiohjelman nojalla maksettava korvaus on SEUT 107(2)(b) artiklassa tarkoitettua poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttaman vahingon korvaamiseksi tarkoitettua tukea. Tuella korvataan varustamoille vahinkoa, joka on aiheutunut koronapandemian vuoksi valtion asettamista matkustusrajoituksista kohdassa 2 mainituilla tukijaksoilla ja näiden rajoitusten johdosta saamatta jääneistä matkustajatuloista.

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon aluksen matkustajaliikenteestä saadut ja tilintarkastuksessa vahvistetut tulot ennen korkojen ja verojen vähennystä sekä matkustajaliikenteeseen liittyvät tilintarkastuksessa vahvistetut menot tukijaksolla. Näitä tuloja ja menoja verrataan vuonna 2019 matkustajaliikenteestä saatuihin vastaaviin tilintarkastuksessa vahvistettuihin tuloihin ja menoihin tukijaksoa vastaavalla ajanjaksolla (eli 19.3.–14./30.6.2019). Vahingon määrä lasketaan vertaamalla matkustajaliikenteeseen liittyvien tulojen ja kustannusten erotusta tukikaudella 2020 vastaavaan ajanjaksoon vuonna 2019.

Vahinkoa laskettaessa otetaan huomioon seuraavat tulot:

⁴ Valtioneuvoston päätöksellä Suomen rajoilla asetettiin matkustusrajoituksia 19.3.2020 alkaen. Matkustuskielto Suomen ja Viron sekä Suomen ja Ruotsin välillä oli voimassa 19. maaliskuuta – 13. toukokuuta 2020. Sen jälkeen Suomen ja Viron välillä sallittiin vain välttämätön lähiliikenne ja muu välttämätön liikenne 14.5.–14.6.2020 sekä Suomen ja Ruotsin välillä 14.5.–18.9.2020.

- 1) matkustajaliikenteen lipputulot, mukaan lukien henkilöautot;
- 2) aluksen ravintola- ja myymälätoimintojen tulot;
- 3) muut matkustajaliikenteeseen liittyvät tuotot, mukaan lukien palvelujen tarjontaan liittyvät vuokratulot ja mainostilan myyntiin liittyvät tulot.

Vahinkoa laskettaessa otetaan huomioon seuraavat kustannukset:

- 1) matkustajien kuljetuskustannukset, mukaan lukien satamamaksut, polttoainekustannukset sekä ravintola- ja kauppakustannukset;
- 2) osuus kunnossapitoon ja kunnostukseen liittyvistä suorista kustannuksista;
- 3) osuus alukselle kohdistetuista yleiskustannuksista (hallinnointi ja markkinointi).

Matkustaja- ja rahtiliikenteen yhteiset kustannukset kohdistetaan toiminnoille niistä vuonna 2019 kertyneen liikevaihdon suhteessa, ellei hakija esitä tarkempaa perusteltua selvitystä.

Maaliskuun ja kesäkuun osalta vahingot kohdennetaan matkustajamäärissä tapahtuneen muutoksen perusteella.

Tukikelpoisen vahingon määrä maaliskuulle 2020 lasketaan seuraavalla kaavalla:

Vahingon määrä 19.-31.3.2020 = (matkustajamäärä 19.-31.2019 – matkustajamäärä 19.-31.3.2020) / (matkustajamäärä maaliskuu 2019 – matkustajamäärä maaliskuu 2020)* vahingon määrä maaliskuussa 2020

Tukikelpoisen vahingon määrä kesäkuulle 2020 reitillä Suomi-Viro lasketaan seuraavalla kaavalla:

Vahingon määrä 1.-14.6.2020 = (matkustajamäärä 1.-14.6.2019 – matkustajamäärä 1.-14.6.2020) / (matkustajamäärä kesäkuu 2019 – matkustajamäärä kesäkuu 2020)* vahingon määrä kesäkuussa 2020

3.4 Korvauksen enimmäismäärä

Kohdan 3.3 mukaisesti lasketusta vahingosta korvataan enintään alukselle tukikaudella aiheutuneen tappion määrä. Tappion määrä lasketaan vähentämällä aluksen tukikaudelta saaduista tuloista vastaavalta ajalta aiheutuneet kustannukset. Aluksen tuloina huomioidaan matkustaja- ja rahtiliikenteen tulot sekä mahdolliset muut tulot. Kustannuksina huomioidaan aluksen suorat kustannukset sekä osuus yhteisistä kustannuksista. Maalis- ja kesäkuun matkustajaliikenteen tuotot ja kustannukset kohdennetaan tukikaudelle matkustajamäärän suhteessa ja muut tuotot ja kulut kuljetetun rahdin määrän suhteessa, ellei hakija esitä tarkempaa perusteltua selvitystä. Tuella ei korvata saamatta jäänyttä voittoa.

Korvauksen enimmäismäärästä vähennetään korvaus, jota tuensaaja on vaatinut tai saanut samasta vahingosta vakuutusyhtiöltään, oikeudenkäynnin tai välimiesmenettelyn tuloksena tai muulta tukiviranomaiselta.

Jos tukeen varatut määrärahat eivät kata täysimääräisesti kaikkien tuensaajien korvauksia, maksettavaa korvausta pienennetään kaikkien osalta samassa suhteessa.

3.5 Korvauksen maksaminen

Huoltovarmuuskeskus maksaa korvauksen saajalle yhdessä erässä valtion budjettitalouden ulkopuolisesta Huoltovarmuusrahastosta.

Tukiohjelma on ilmoitettu komissiolle. Korvausta ei makseta ennen kuin komissio on hyväksynyt tukiohjelman.

3.6 Korvauksen takaisinperintä

Huoltovarmuuskeskus perii tuensaajalle maksetun korvauksen tai sen osan takaisin korkoineen valtionavustuslain mukaisesti, jos:

- 1) korvausta on maksettu virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti;
- 2) tuensaaja on olennaisesti rikkonut valtionavustuksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai valtionavustuspäätökseen otettuja ehtoja;
- 3) tuensaaja on antanut sellaisen virheellisen tai harhaanjohtavan tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen taikka salannut sellaisen seikan; tai
- 4) Euroopan unionin valtioneuvoston päätökset tätä edellyttävät.

3.7 Muut ehdot

Tuensaajasta riippumattoman tilintarkastajan on vahvistettava tuen määrän laskemiseksi toimitetut tiedot tuensaajan vuosilta 2019 ja 2020 vahvistamien tilinpäätösten ja niihin liittyvän täydentävän selvityksen perusteella.

Tuensaajalla ei ole oikeutta tukeen, jos tuensaajalle aiheutunut vahinko johtuu sen omasta huolimattomuudesta tai lainvastaisesta toiminnasta tai jos tuensaaja ei ole ryhtynyt toimenpiteisiin vahingon rajoittamiseksi.

Hakijan, jolle Huoltovarmuuskeskus on keväällä 2020 asettanut julkisen palvelun veloitteen ja maksanut siitä korvauksia, on liitettävä hakemukseensa liitteen 2 mukainen sitoumus.

Muilta osin korvauksen myöntämiseen, maksamiseen ja takaisinperintään sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001).

Huoltovarmuuskeskuksen hallitus

LIITE 1

Hakijan on toimitettava hakemuksessa seuraavat tiedot ja asiakirjat:

- 1) nimi;
- 2) yritysrekisteritunnus;
- 3) rekisteriote, jos hakija ei ole rekisteröity Suomen kaupparekisteriin;
- 4) hakijaa edustamaan oikeutetun henkilön nimi ja yhteystiedot;
- 5) valtakirja, jos hakijaa edustamaan oikeutettu toimii valtuutuksen perusteella;
- 6) tiedot niistä matkustaja-autolautoista, joille tukea haetaan (aluksen nimi ja rekisterinumero);
- 7) tiedot hakijalle aiheutuneista matkustajaliikenteen vahingoista tukiohjelman kohdan 3.3 mukaisesti;
- 8) tiedot hakijalle aiheutuneista tappioista tukikaudella tukiohjelman kohdan 3.4 mukaisesti;
- 9) tiedot päivittäisistä matkustajamääristä maaliskuussa 2019, maaliskuussa 2020, kesäkuussa 2019 ja kesäkuussa 2020;
- 10) tiedot päivittäisestä kuljetetusta rahdista maaliskuussa 2020 ja kesäkuussa 2020;
- 11) yleiskuvaus niistä toimenpiteistä, joihin hakija ryhtyi COVID-19-pandemiasta aiheutuneiden taloudellisten vahinkojen vähentämiseksi;
- 12) tiedot hakijan mahdollisesti vakuutuksesta, oikeudenkäynnin tai välimiesmenettelyn tuloksena tai muulta tukiviranomaiselta saamasta korvauksesta, jotka liittyvät tukiohjelman kohdan 3.3. mukaisiin kustannuksiin;
- 13) liitteen 2 mukainen sitoumus, jos tuensaaja on vuonna 2020 saanut Huoltovarmuuskeskukselta korvausta meriliikenteen turvaamisesta aiheutuneista kustannuksista.

Hakijan on lisäksi toimitettava Huoltovarmuuskeskuksen pyynnöstä muut asian arvioimisen kannalta tarpeelliset tiedot.

LIITE 2

SITOUMUS

Tuen hakija: _____

[yhtiön nimi]

Tuen hakija sitoutuu maksamaan takaisin Huoltovarmuuskeskukselta vuonna 2020 saamansa korvaukset merikuljetusten turvaamiseksi aiheutuneista kustannuksista ("2020 tuki"). Takaisinmaksu suoritetaan kuittaamalla siten, että 2020 tuki vähennetään tämän tukiohjelman perusteella maksettavasta tuesta.

Mikäli 2020 tuki on suurempi kuin tämän tukiohjelman perusteella maksettava tuki, tuen hakija sitoutuu maksamaan erotuksen takaisin Huoltovarmuuskeskukselle viimeistään 30 päivän kuluessa Huoltovarmuuskeskuksen tukiohjelman nojalla antamasta päätöksestä.

Takaisinmaksu ja kuittaus eivät koske tukea, jonka hakija on palauttanut Huoltovarmuuskeskukselle jo vuonna 2020 tai 2021.

_____
[allekirjoitus ja nimen selvennys]